

ממצאי שאלון

קהילות מקצועיות לומדות

תשפ"ג

עיקר ממצאי שאלון למנחי קהילות מקצועיות לומדות

[לטופס השאלון](#)

השאלון נועד למנחים ומנחות של קהילות מקצועיות לומדות. מטרת השאלון ללמוד על המאפיינים והתרומה של קהילת המנחים/מובילים בהם משתתפים וכן על המניעים שלהם להנחות קהילות. בנוסף, השאלון בדק את מידת השביעות רצון שלהם מההנחיה ומהשתתפות בקהילת מנחים וכן את התרומה שיש לשני אלה עליהם בהיבט החברתי, רגשי-אפקטיבי, קוגניטיבי ופרקטי.

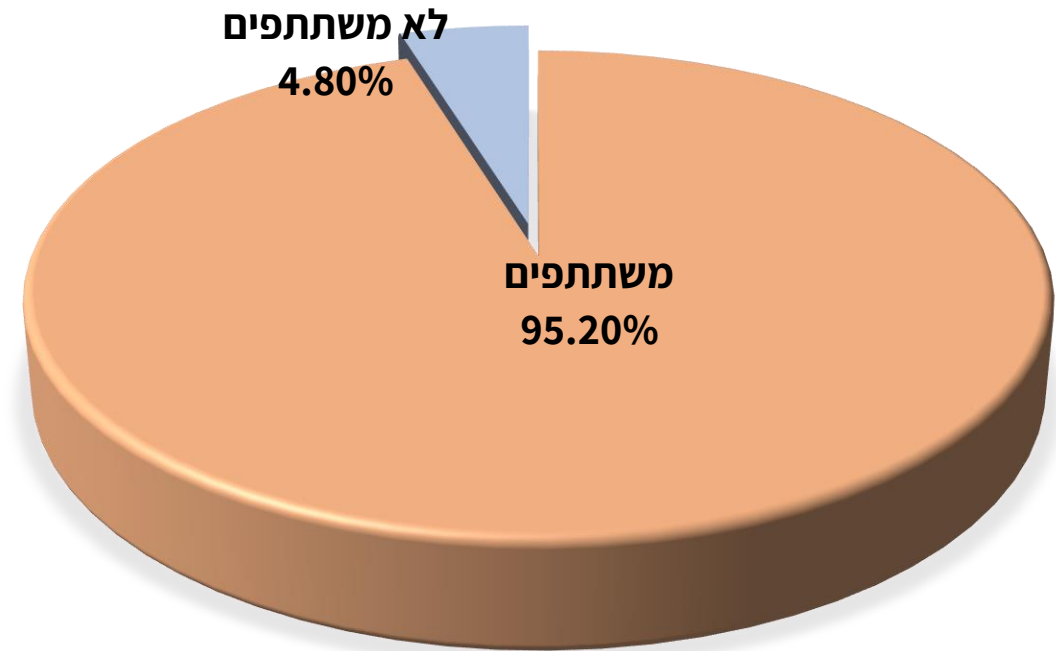

אחוז המנחים שמתתפים בקהילת מובילים

N=165

קהילת המובילים - היקף פעילות

31.5%	30 שעות
64.9%	60 שעות

שאלנו את המנחים: האם תשתתפו בקהילת המובילים בשנה הבאה?

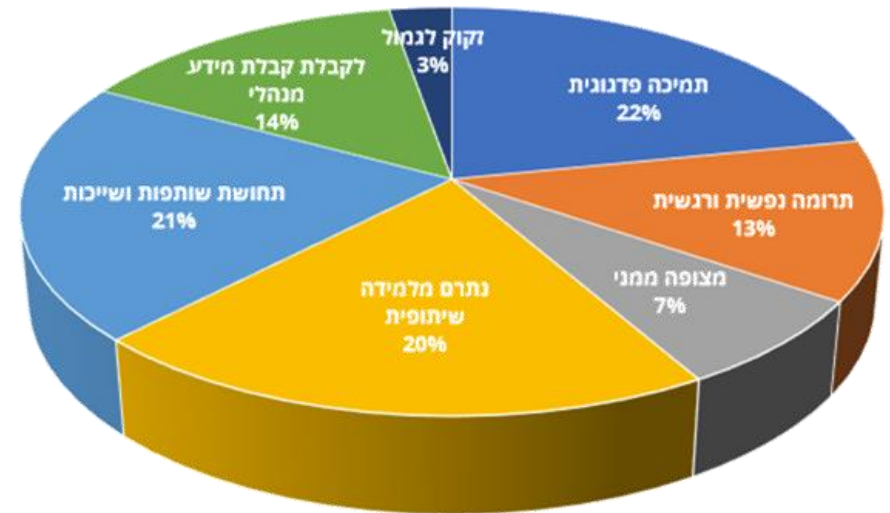
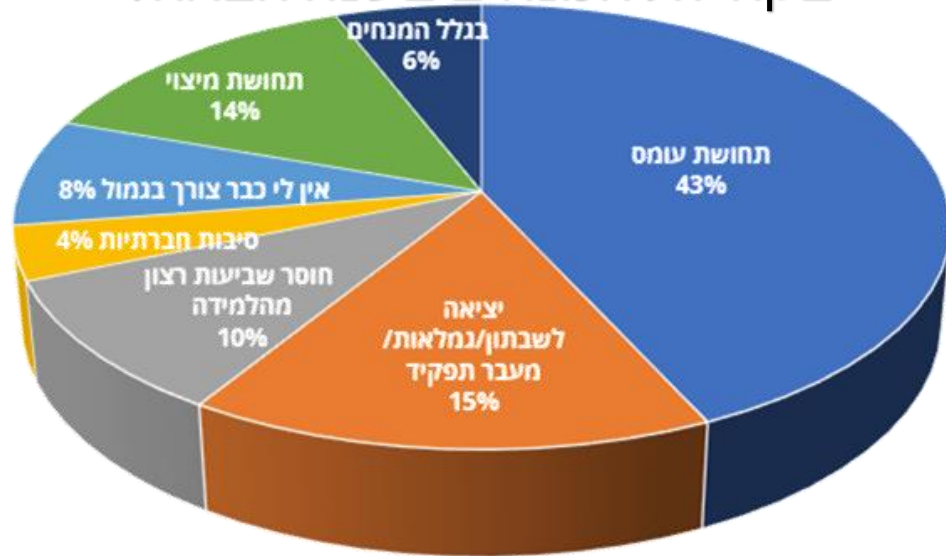
אולי 31.5%

לא 8.5%

כן 58.2%

מה הסיבות לכך שלא תרצו להשתתף בקהילת המנחים בשנה הבאה?

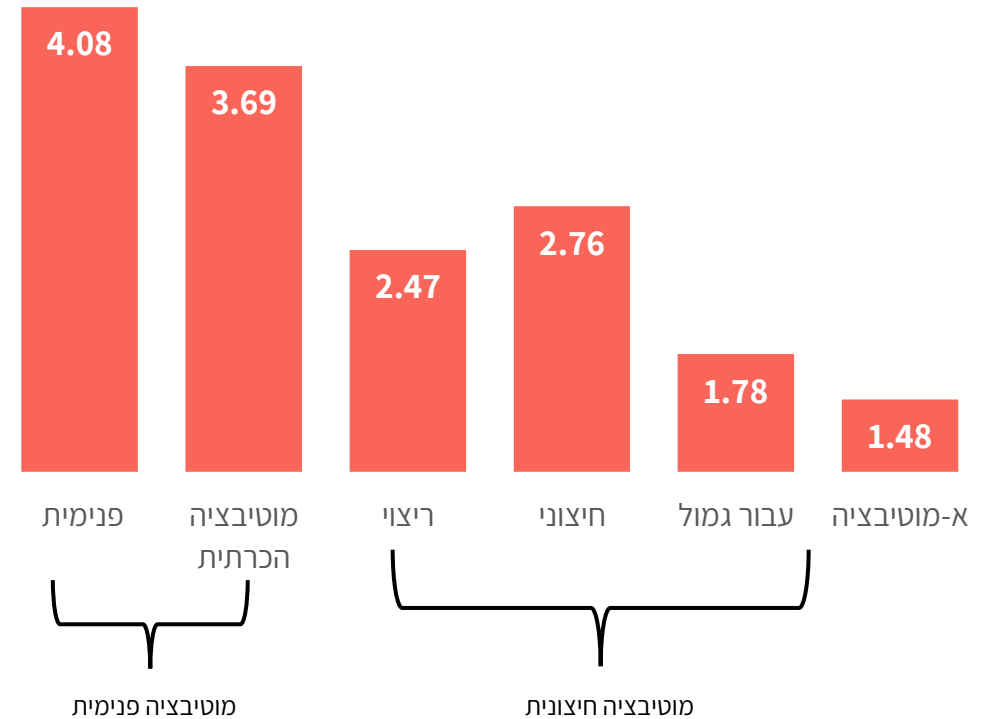
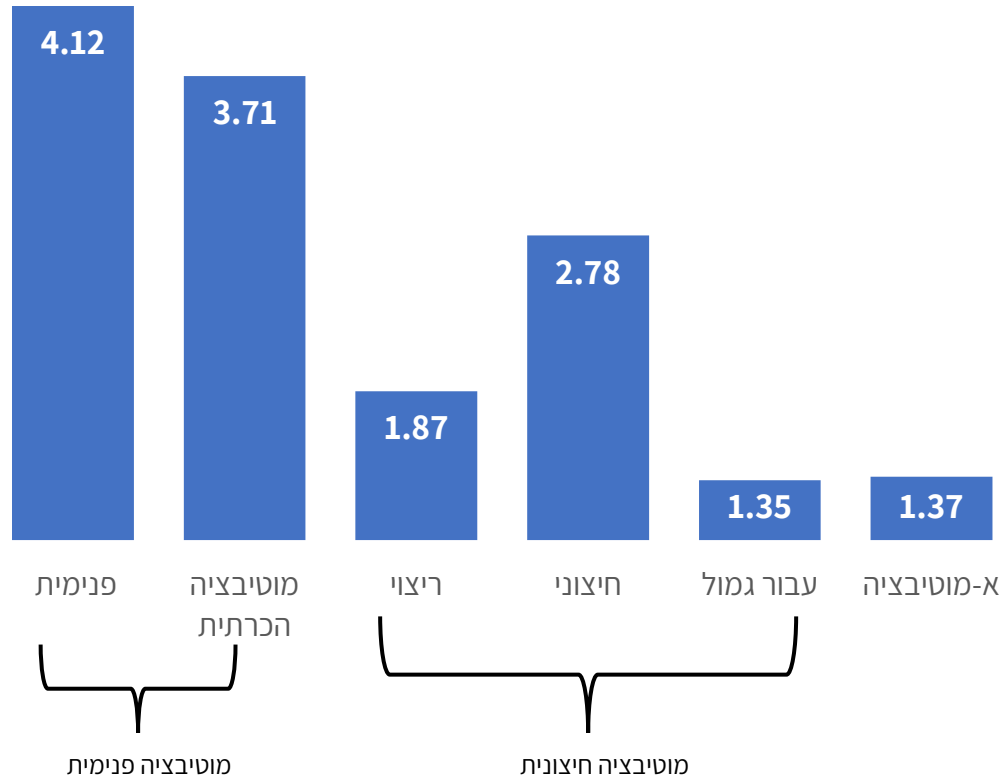
מה הסיבות לכך שתרצו להשתתף בקהילת המנחים בשנה הבאה?

מה המוטיבציה של המנחים להשתתף בקהילת מובילים ומה המוטיבציה שלהם להנחות קהילה?

המוטיבציה להנחות, n=165, סקאלה 1-5

המוטיבציה להשתתפות בקהילת מובילים,
n=157, סקאלה 1-5

מה התרומה של השתתפות קהילת המנחים למשתתפים בה?

ההשתתפות בקהילת המובילים תורמת ל...
(סקאלה 1-5)

פעלנות (Agency): מושג זה מתבסס על התפיסה שללומדים יש את היכולת והרצון להשפיע באופן חיובי על חייהם ועל העולם הסובב אותם. הלומד הפעיל פועל, מעצב את המציאות ומקבל החלטות באופן עצמאי, במקום להיות מופעל ומעוצב על ידי החלטות של אחרים.

שלמות (Well being): מושג זה עוסק ברווחה נפשית כמהות סובייקטיבית ביסודה, שמעוגנת בחוויות והתנסויות של הפרט ומתייחסת למידה שבה הפרט שופט את האיכות הכוללת של חייו כחיובית ורצויה (Kammann, et al., 1984)

תחושת חוסן (Resilience): מתייחסת ליכולת להתנגד למפגע או טראומה ולמידת הקלות שבה מתאוששים מאותן טראומות (Feeney & Collins, 2014; Jayawickreme & Blackie, 2014)

מסוגלות אישית (Self efficacy): האמונה ביכולתו של הפרט לבצע משימות חדשות או קשות ולהשיג תוצאות רצויות (Bandura, 1997)

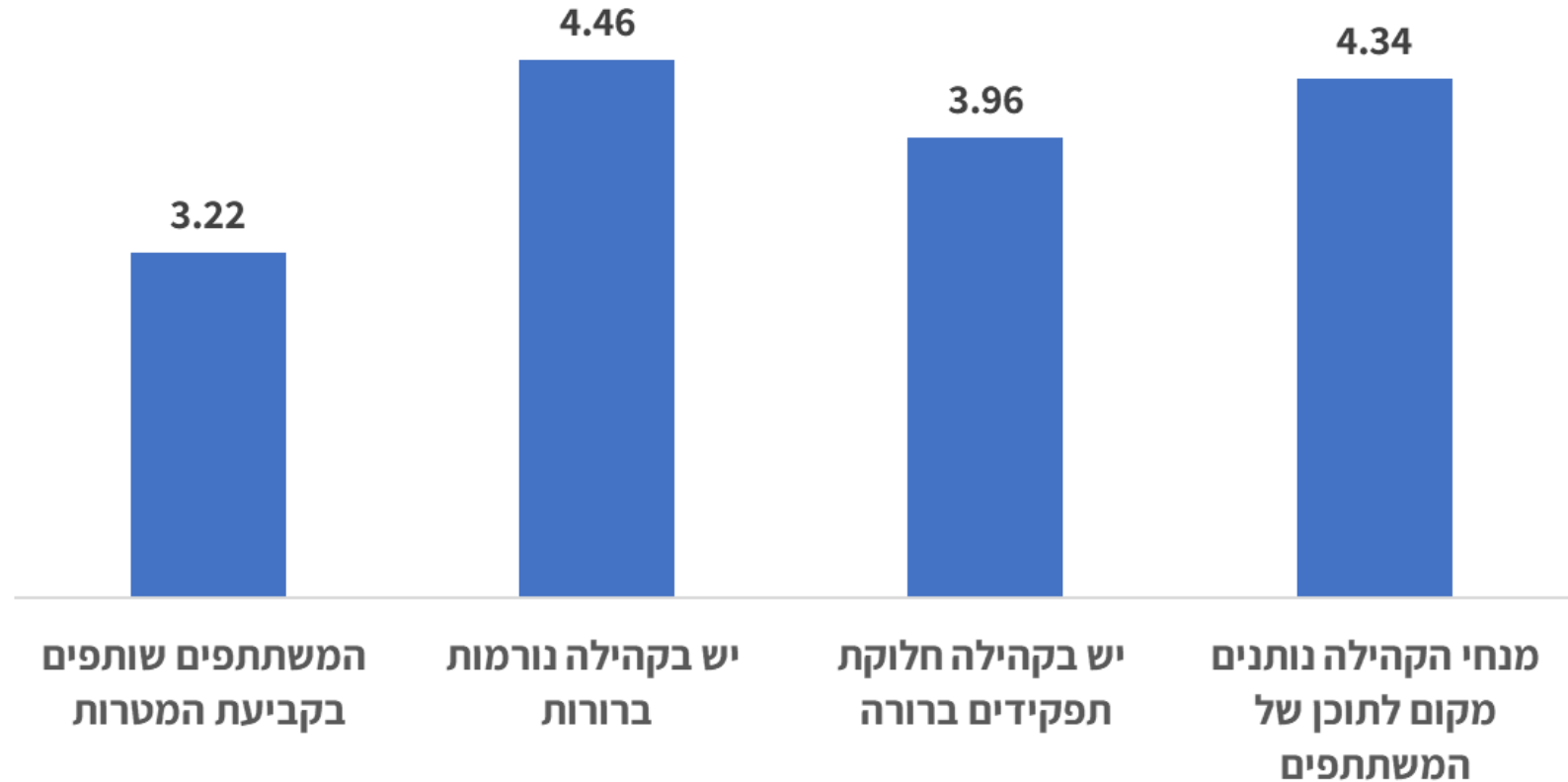
מה התרומה של השתתפות קהילת המנחים למשתתפים בה?

ההשתתפות בקהילת המובילים תורמת ל...
(סקאלה 1-5)

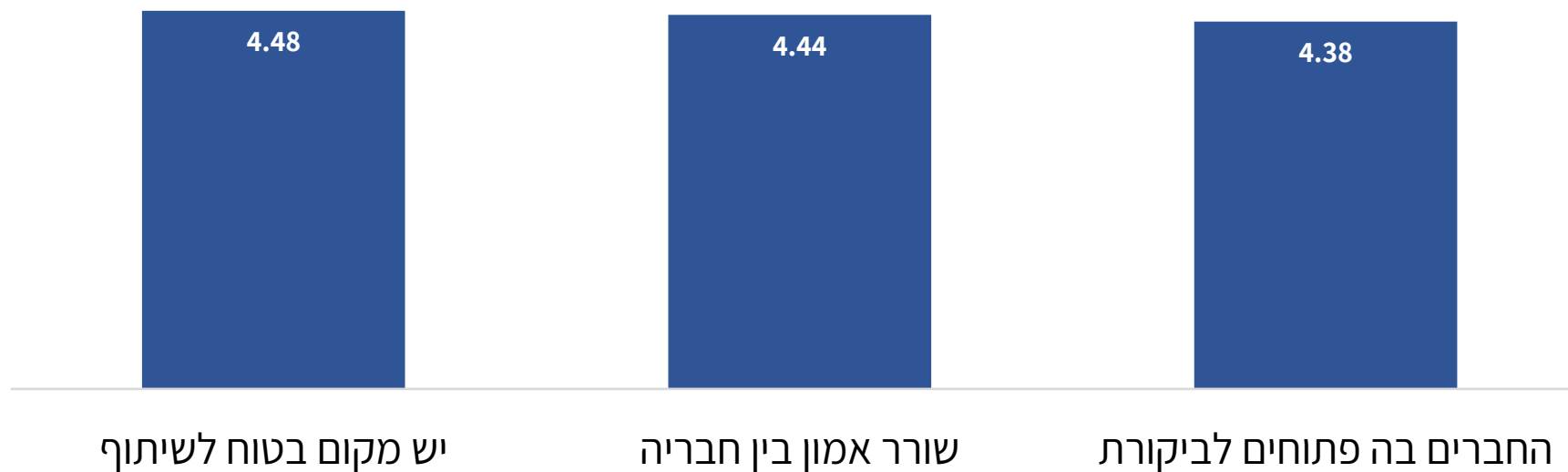
סדירויות ושגרות של קהילת המובילים (n=160, סקאלה 1-5):

מנחי הקהילות נשאלו לגבי הסדירויות בקהילת המנחים בה השתתפו:

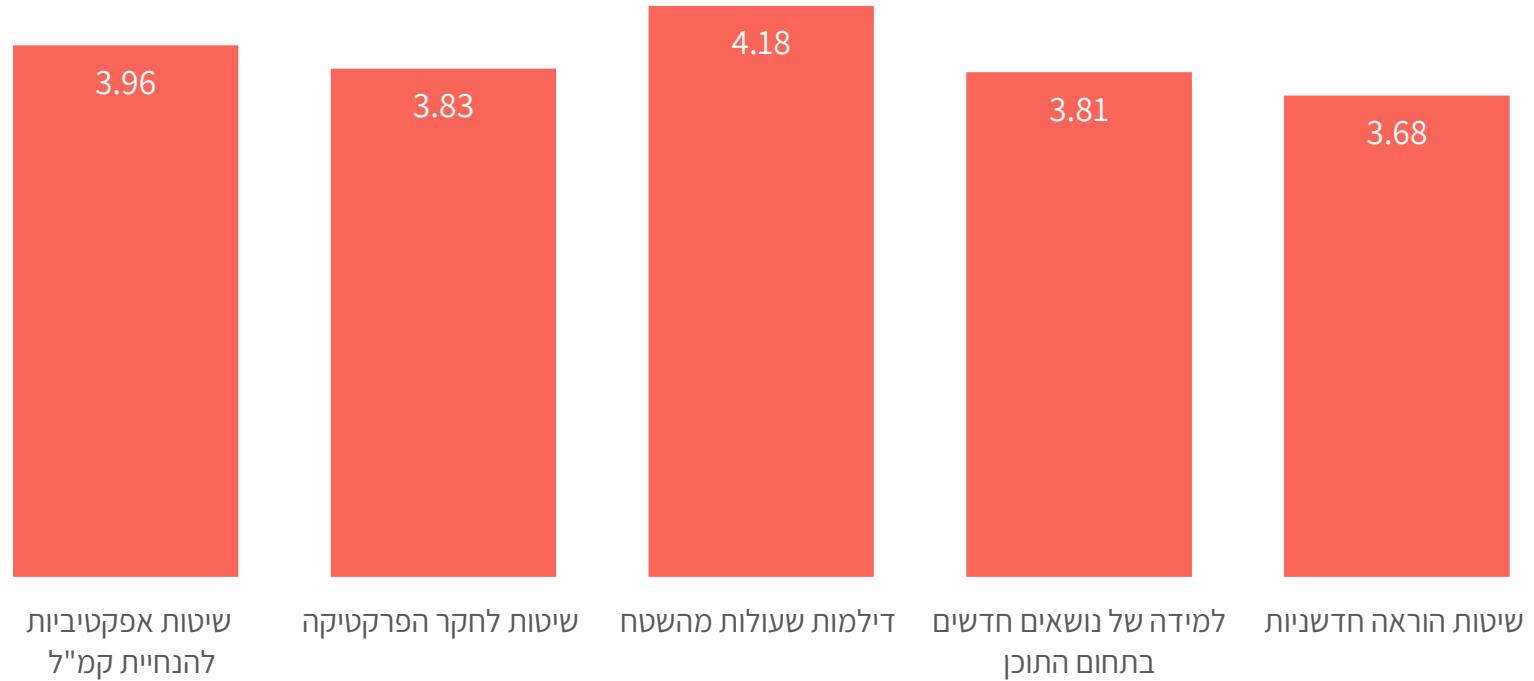
תקשורת בין-אישית ויחסי גומלין בקהילת המנחים (סקאלה 1-5, n=160)

בקהילת המובילים בה אני משתתף...

למידה בקהילת המנחים : (סקאלה 1-5, n=160)

בקהילת המובילים למדנו ועסקנו ב... n=159

עיקר ממצאי שאלון למשתתפי קהילות מקצועיות לומדות

[לטופס השאלון](#)

קצת מידע על משתתפי המחקר....

על השאלון השיבו 1,060 משתתפי ומשתתפות קהילות מקצועיות לומדות בישראל

מספר המשיבים שמקבלים גמול על השתתפותם בקהילה

89.50%	מקבל גמול
10.50%	לא מקבל גמול

תחום הוראה של המשיבים

8.40%	אומנויות
32.70%	מדעים
28.20%	מתמטיקה
16.10%	בעלי תפקידים
10.80%	שפות
2.50%	חברה
0.90%	רוח

המשתתפים נשאלו אם ימליצו לאחרים להצטרף לקמ"ל בשנה הבאה?

כן השיבו 91%

7.8% לא

1.1% אולי

האם בכוונתך להשתתף בקמ"ל בשנה הבאה?

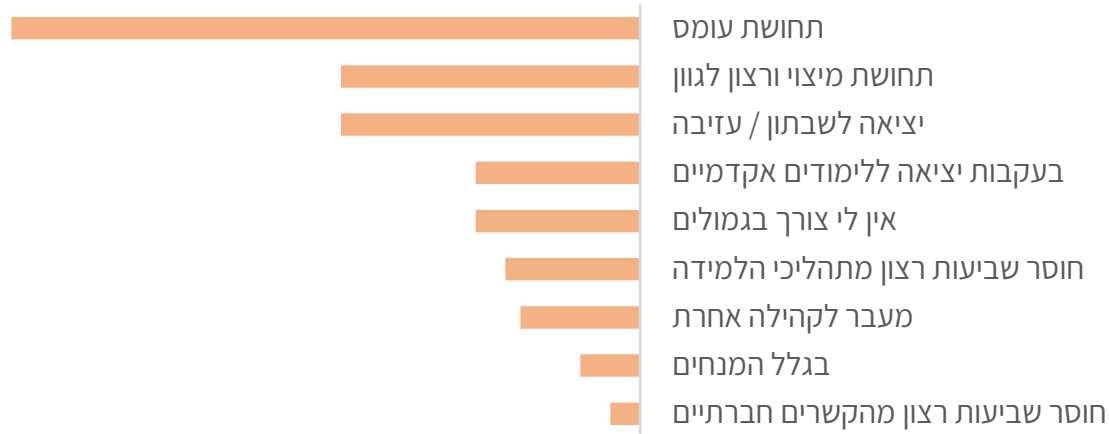
n=1059

לא 4%

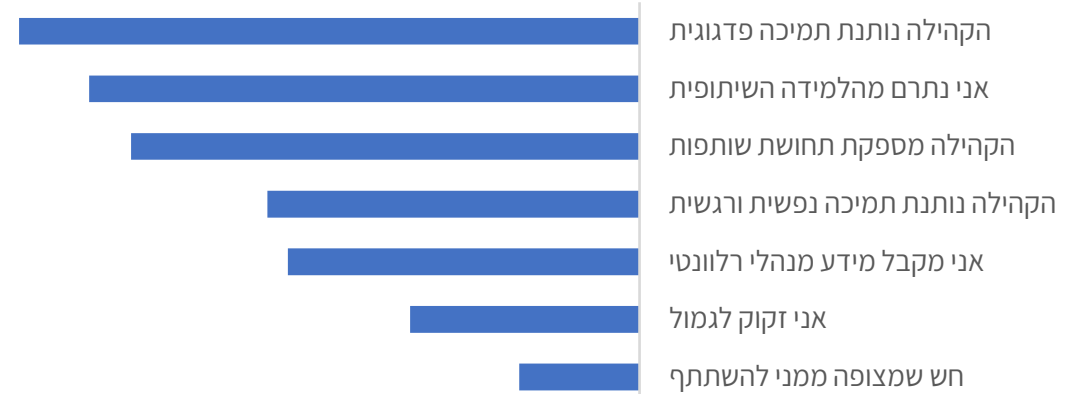
אולי 24%

כן 72%

מה הסיבות לכך שלא תרצו להמשיך להשתתף בקמ"ל?

מה הסיבות לכך שתרצו להמשיך להשתתף בקמ"ל?

יחסי גומלין וקהילתיות בקהילה מקצועית לומדת

בסולם של 1-5, המשתתפים העריכו את
רמת הקהילתיות בקהילות שלהם:

4.27!

יחסי גומלין וקהילתיות בקהילה מקצועית לומדת

המשתתפים העריכו את מדדי הקהילתיות באופן הבא (סולם 1-5)

בקהילה פתוחים לשמוע
ביקורת

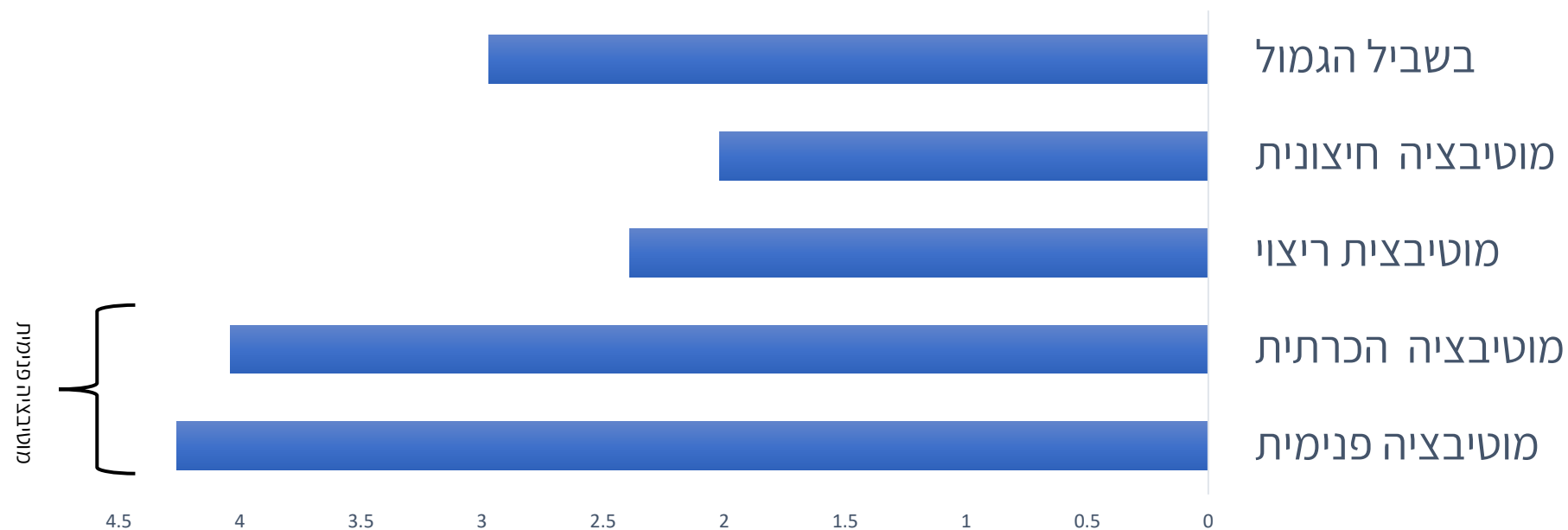
בקהילה שורר אמון בין
חברי הקהילה

הקהילה מהווה עבורי
מקום בטוח לשיתוף

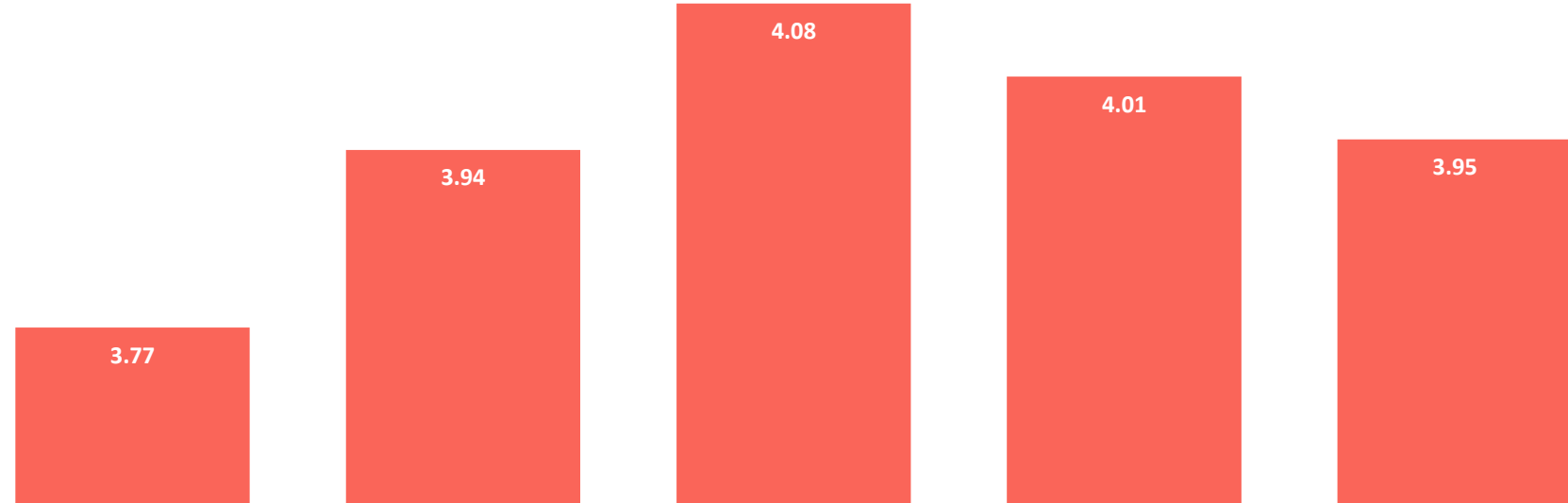

המוטיבציה שהניעה את המשתתפים להשתתף בקהילה מקצועית לומדת

למידה ולמידה שיתופית בקהילה מקצועית לומדת סולם 1-5, n=1060

המורים שמתתפים בקמ"ד מצביעים על למידה משמעותית של ידע תוכן ומיומנויות בתחום התוכן בו עוסקת הקהילה

רכישת מיומנויות
תקשוב

רכישת מיומנויות
הערכה

רכישת מיומנויות
הוראה

רכישת ידע תוכן

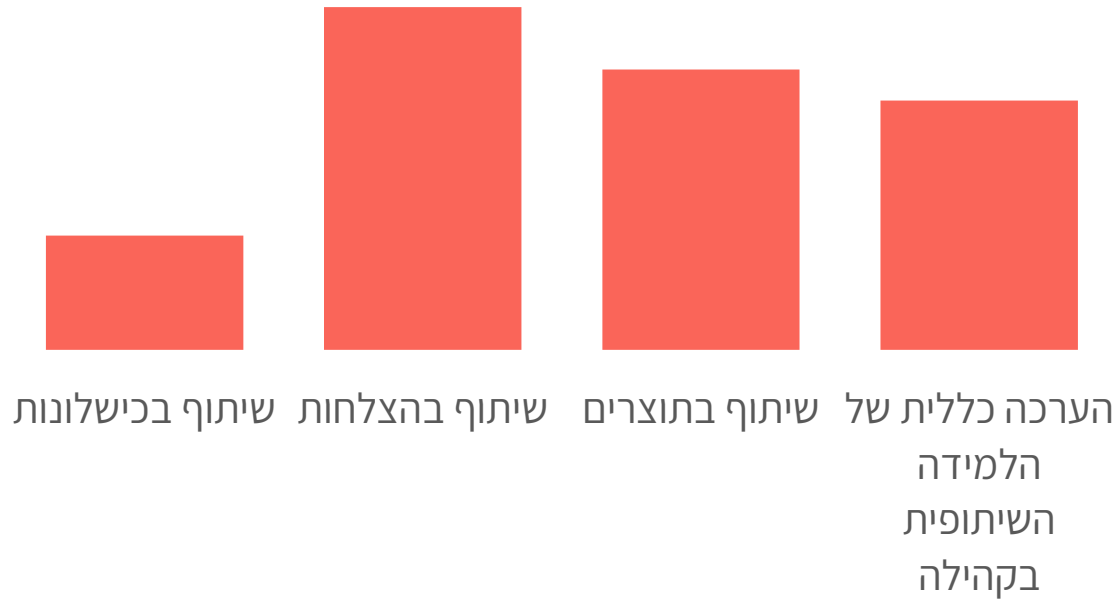
קהילה - רכישת
מיומנויות

למידה שיתופית בקהילה מקצועית לומדת

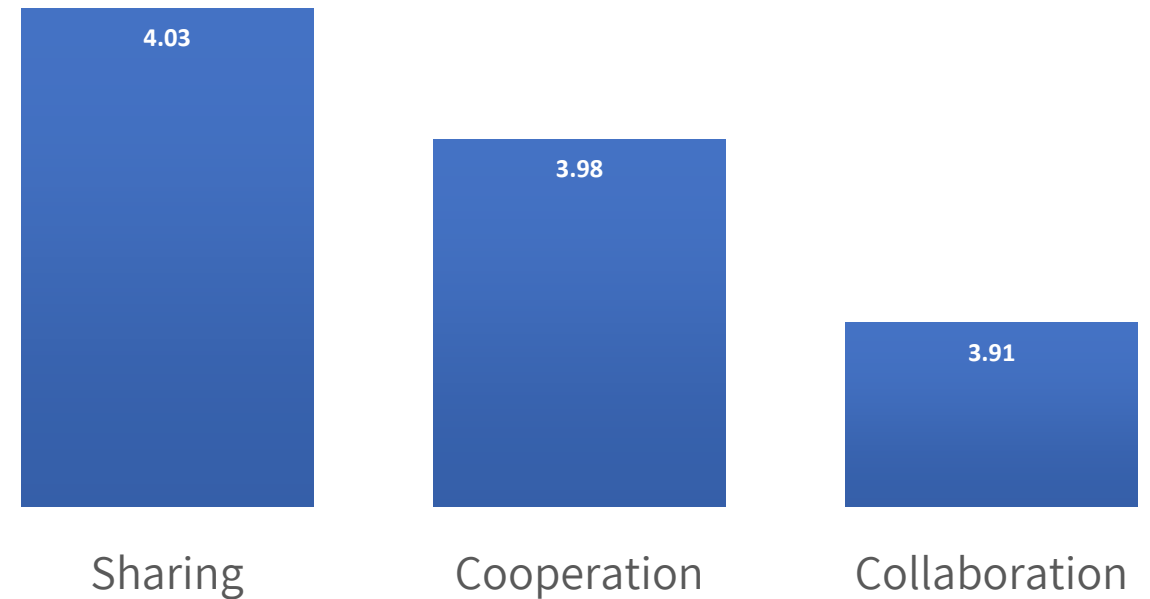
סולם 1-5, n=1060

המורים שמתתפים בקמ"ד מצביעים על למידה שיתופית גבוהה מסוגים שונים, מה שמצביע על רמת אמון גבוהה ויחסי גומלין טובים בקהילה.

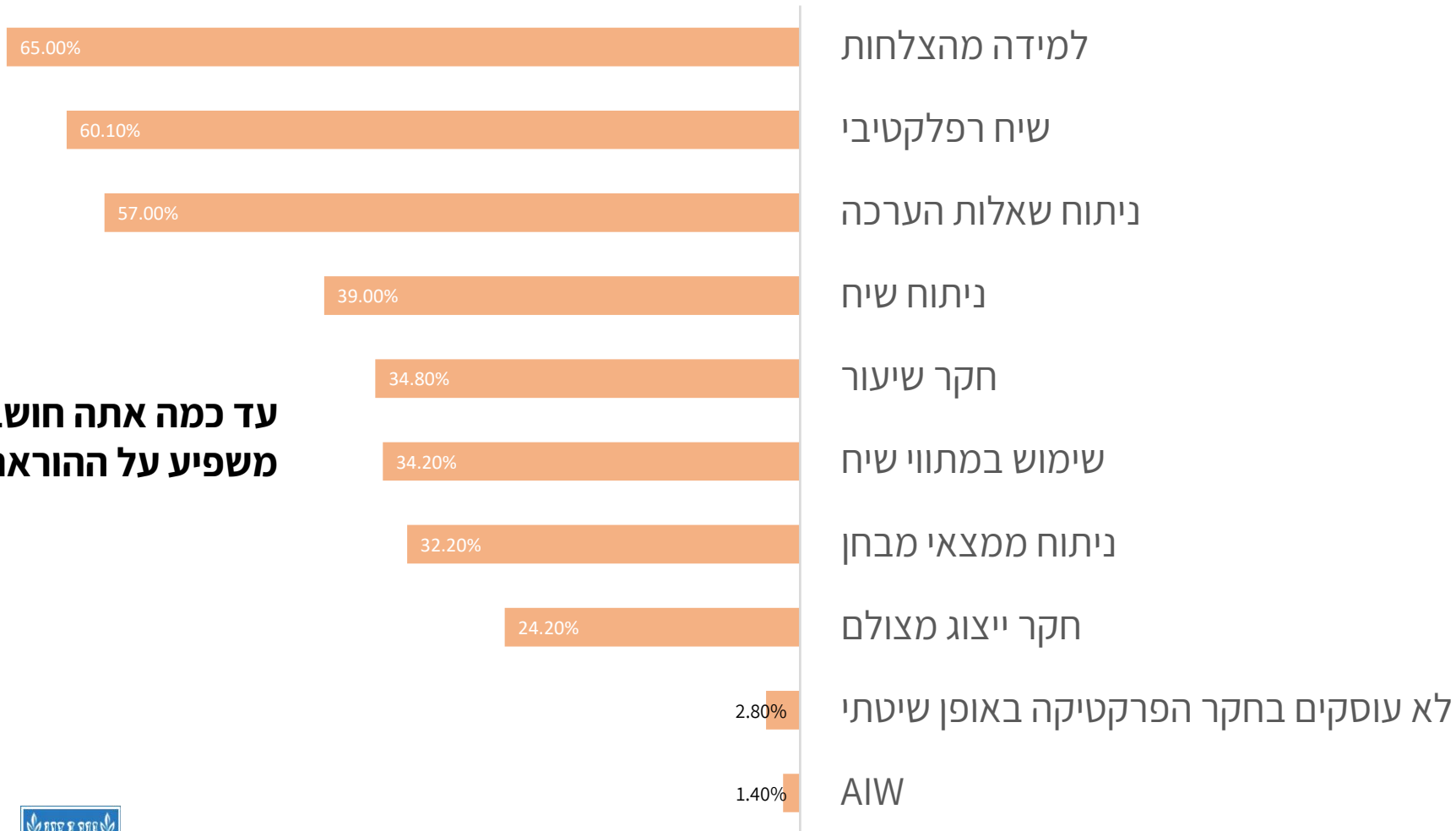
אילו סוגי שיתוף קיימים בכיתה?

סוג הלמידה השיתופית הקיימת בקהילה שלנו

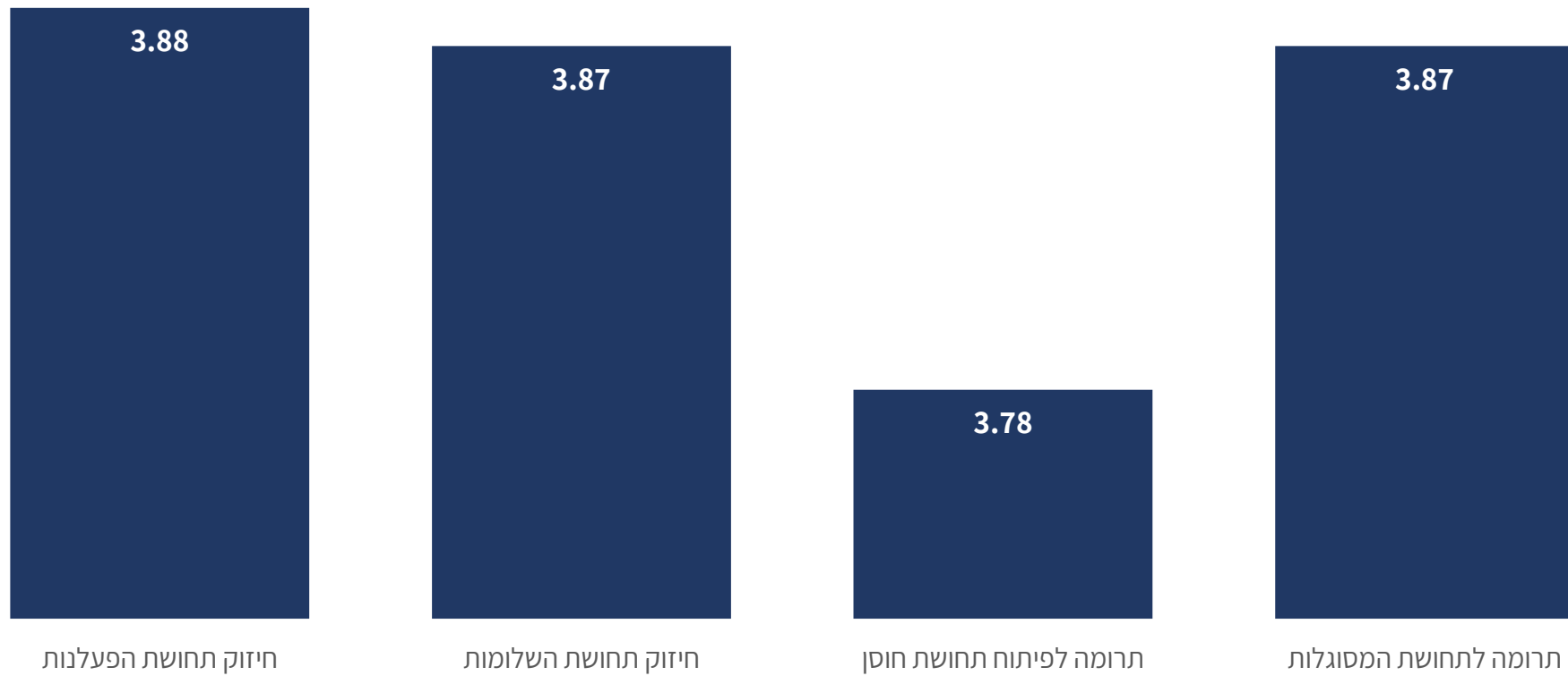
גישות ושיטות לחקר הפרקטיקה בהן עושים שימוש בקהילות

עד כמה אתה חושב שהעיסוק בחקר הפרקטיקה משפיע על ההוראה שלך?

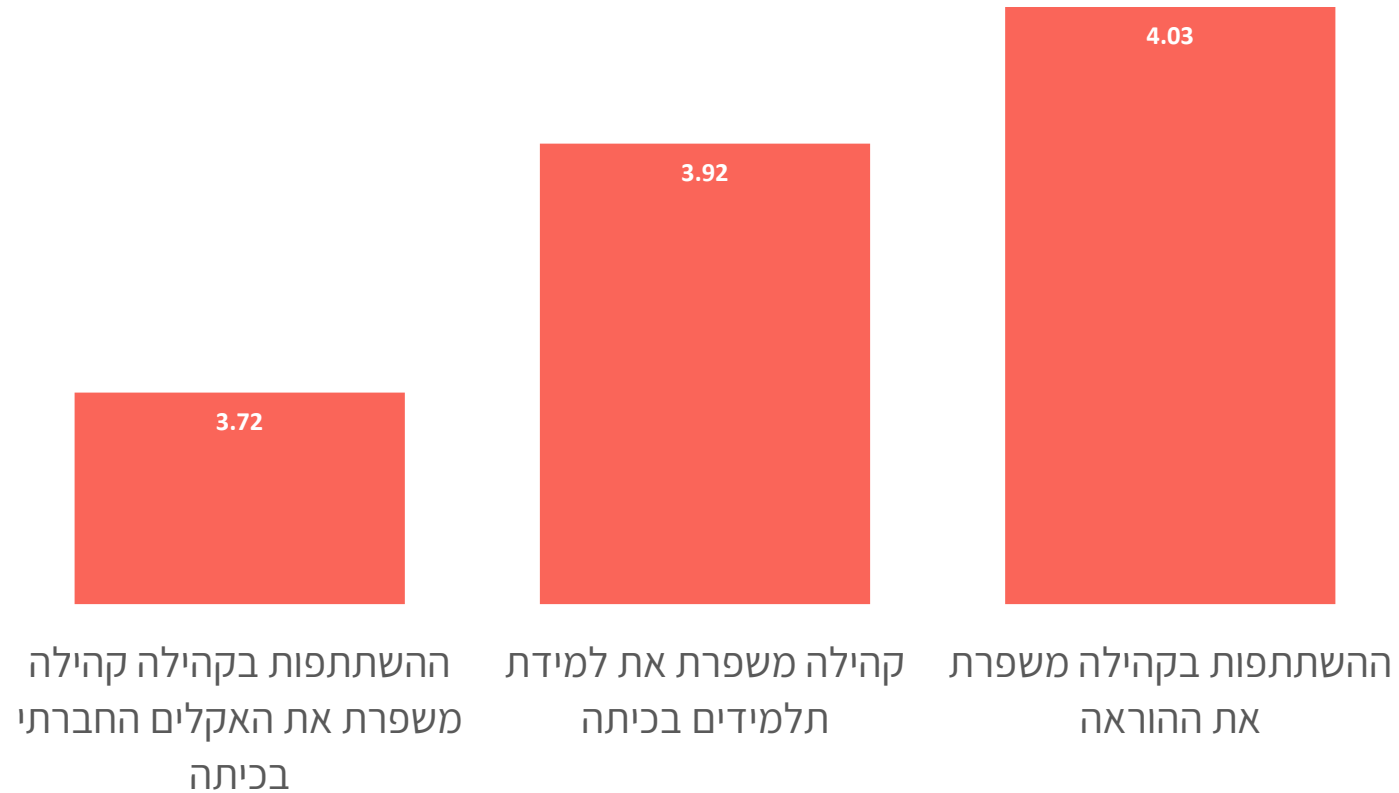
ממוצע (1-5): 3.69

תרומת ההשתתפות בקהילה מקצועית לומדת להיבטים רגשיים-אפקטיביים של המשתתפים בה (סולם 1-5, n=1060)

השפעת ותרומת ההשתתפות בקהילה מקצועית לומדת לתחום ההוראה ולתלמידים בכיתה (על פי המשתתפים)

סולם 1-5, n=1060

מספר מסקנות כלליות מהמחקר

מלאי מוטיבציה: המשתתפים והמנחים מונעים על ידי מוטיבציה פנימית גבוהה. על פי ריאן ודיסי (2000), מוטיבציה פנימית גבוהה קשורה למעורבות גבוהה בלמידה ולתחושת שייכות, מסוגלות, רווחה ואוטונומיה. הממצאים אכן מצביעים על מעורבות גבוהה של המשתתפים בלמידה.

קהילה מרוצה, קהילה ממליצה: שביעות הרצון של חברי הקהילות גבוהה מאוד. המשתתפים ימליצו לחבריהם להצטרף ורובם המוחלט ישובו לקהילה בשנה הבאה. דבר זה מעיד על הצלחת המודל ועל התרומה שלו לחברי וחברות הקהילות.

לפני הכל, קהילה: הקהילות משקיעות בבניית יחסי גומלין מיטביים בין חבריה, בנית אמון ושיתופיות. כל אלה משפיעים על תחושת השייכות והקהילתיות הגבוהה עליה מצביעים המשתתפים. חשוב להשקיע בתהליכי בניית קהילה ולא לוותר על פעולות שנועדו להיכרות מעמיקה ולבניית אמון בקהילה.

חזקים ביחד: החברות בקהילה תומכת ומסייעת למורים בתקופות אי ודאות ומסייעת בחיזוק תחושת המסוגלות, השלומות והחוסן של המשתתפים. חשוב לשמר מודל תמיכה זה, בפרט בתקופה זו.

מספר מסקנות כלליות מהמחקר

משפיעים על השטח: משתתפי הקהילות מצביעים על למידה משמעותית של תוכן ומיומנויות בתחום שבו עוסקת הקהילה וחשים שלמידה זו משפיעה השפעה משמעותית על ההוראה שלהם בכיתה, על למידת התלמידים ועל האקלים החברתי בכיתה בה הם מלמדים.

פוקוס על הפרקטיקה: ניכרת עליה בעיסוק בתהליכי חקר פרקטיקה בקהילה. הקהילות עושות שימוש במגוון כלים ושיטות, מה שמצביע על החשיבות בהצעת כלים מסוגים שונים לקהילות אשר ממוקדים בתהליכי למידה מגוונים.

מובילים להצלחה: המחקר מצביע על חשיבותה הגדולה של קהילת המובילים. המשתתפים במודל זה מעידים כי הם נתרמים משמעותית בכל פרמטר של למידה בקהילה (תחום הדעת וכישורי הנחיה) וכי קהילת המובילים מסייעת להם לפתח מסוגלות להנחות קהילה. חשוב לשמר מודל זה.

העומס גובה מחיר: מורים ומנחים שעוזבים את הקהילות עושים זאת בעיקר מטעמי עומס. יש לחשוב על מודל שבו הקהילות יהוו חלק אינטגרלי מיום העבודה של המורים על מנת לשמר את המודל לאורך זמן.